

Van: Toon Toelen <toon.toelen@CAGNET.BE>**Aan:** nieuwsbrief@CAGNET.BE**Datum:** 05/10/2011 12:15 PM**Bijlagen:**  image009.jpg (61 kB)  image011.jpg (173 kB)**Onderwerp:** tentoonstellingen, publicaties, seminars, rapporten, naslagwerken... - CAG-nieuwsbrief mei-juni 2011

Dit is de tweemaandelijke nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op deze [link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).



**mei-juni
2011**

Beste lezer,

In dit nummer:

we hebben de voorbije maanden niet stil gezeten. Begin april dienden we ons beleidsplan in voor de periode 2012-2016. Een hele klus! Maar als bezige bijtjes werkten we tegelijk naarstig verder aan een hele reeks tentoonstellingen, publicaties, seminars, rapporten, naslagwerken...

Tentoonstellingen

Met inbreng van CAG

Veel leesplezier!

Het landschap vertelt

Nieuwe publicatie

Tentoonstellingen

ICAG-seminarie

The Contradictions of
Modernity in Rural
England

Sociaal- economische streekstudie Midden- en Zuid- West-Vlaanderen

Rapport afgerond

Bibliografie

Jaarlijkse update

Nieuwe onderzoeks- instrumenten in de maak



Op dit ogenblik lopen een heel aantal tentoonstellingen waaraan CAG een bijdrage leverde.

In Waregem loopt de expo [Van paardenmiddel tot paardendokter](#) stilaan naar haar einde. Intussen is ook het gelijknamige boek verschenen.

In Haspengouw [toert de Klapcaravan](#) nog een tijdje rond.

In Leuven kan je nog tot 15 mei naar [Gered door de bel?!](#) gaan kijken met een bijdrage over land- en tuinbouwschool De Wijnpers.

In Roosdaal maakt [Landschap in beweging](#) zich op voor de Dag van de aardbei op 15 mei. De postkaarten van *Groetjes uit het Pajottenland* zijn tegenwoordig trouwens ook terug te vinden via [Europeana](#).

In Leuven wordt op 21 mei [Fake Food](#) nog eens opgezet door [KVLV naar aanleiding van de 100ste verjaardag](#).

Landbouwrekeningen &
tijdschriftenrepertorium

Klassedag Vlees, vis en vervangers

Verslag

Pierlepein

Nieuw project

Agro- erfgoedtelex

Nieuwsflitsen uit het
agrarisch erfgoedveld

Op zaterdag 11 juni 2011 om 10u30 opent de tentoonstelling *Gekneed als bakker - bakkersgeneraties en hun geschiedenis* in het Bakkerijmuseum te Veurne. Inschrijven kan telefonisch op 058-31.38.97 of met een [email naar info@bakkerijmuseum.be](mailto:info@bakkerijmuseum.be). Deze expo loopt tot 30 november.



Op Erfgoeddag [kwam minister van Cultuur Joke Schauvliege naar Vladslo](#) om de tentoonstelling [Geitenmannen, verenigt u!](#) te bekijken. Deze expo is intussen afgelopen.

[Afbeelding: Bakkerij Vandaele uit Ieper, Collectie Bakkerijmuseum.]

[\(Naar boven\)](#)

Het landschap vertelt



Iedereen die Haspengouw en Voeren doorkruist, is onder de indruk van de natuurlijke schoonheid. Toch hebben we hier niet te maken met ongerepte natuur: door het eeuwenlang bewerken en bewonen van het landschap hebben de inwoners hun omgeving gekneed. Het boek *Het landschap vertelt* beschrijft aan de hand van vijf thema's de belangrijkste bouwstenen van het Haspengouwse en Voerense landschap. Het geheel is gekruid met citaten van streekbewoners en tal van oude foto's en kaarten. En in de bijlagen worden vijf Haspengouwse dorpen in de kijker gezet: Rijkhoven, Brusterr Millen, Borgloon en Widooie, telkens vanuit een ander oogpunt.

[Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren](#) stelde het Centrum Agrarische Geschiedenis aan om het landschapsverhaal van Haspengouw en Voeren te onderzoeken. [Nathalie Ceunen](#) trok het veld in en neusde in vergeten archieven, verzamelde foto's en interviewde veertig streekbewoners en andere deskundigen over het landschap.

De hele box kost 20 euro plus verzendingskosten. Je kan hem bestellen bij het [Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren](#) en op de toeristische diensten van de regio.

[\(Naar boven\)](#)

ICAG-seminarie (herinnering)

Graag herinneren we u aan het ICAG-seminarie op vrijdag 20 mei over *Dynamic Agriculture, Static Countryside: The Contradictions of Modernity in Rural England* door dr. Jeremy Burchardt van de University of Reading.



De lezing gaat door in de Salons van het Atrechtcollege van 12 tot 13u30. Er worden gratis broodjes voorzien. Inschrijven is verplicht, vóór 16 mei door [te mailen naar Kriste Janssens](#). Gelieve ook te vermelden of u een parkeerplaats wenst te reserveren.

[Afbeelding: Ploegdemonstratie met een tractor David Brown 990, 1961, Collectie Fedagrim]

[\(Naar boven\)](#)

Sociaal-economische streekstudie Midden- en Zuid-West-Vlaanderen, 1840-1970



Midden- en Zuid-West-Vlaanderer evolueerde de afgelopen twee eeuwen van een uitgesproken landbouwtreek tot een heuse industrieregio. Om deze transformatie grondig te belichten stelde collega Brecht Demasure een uitgebreid rapport op, gebaseerd op statistisch materiaal zoals de industrie- en landbouwtellingen. De vlasnijverheid en de huisarbeid fungeerden als katalysator tussen landbouw en industrie. De streek hield aan de geslaagde vlasreconversie na 1945 de koosnaam *Texas van Vlaanderen* over. De ontwikkeling van de veevoedersector en het ontstaan van de diepvriesgroente-industrie houden de band met de landbouw tot op vandaag levendig.

Lees het [volledige rapport](#) (pdf - 5,7 MB) op Het Virtuele Land. In de toekomst wordt het statistisch bronmateriaal eveneens ontsloten door de provincie West-Vlaanderen en komt er een publicatie waarin de

belangrijkste gegevens zijn verwerkt. Meer info kan je krijgen via [een mailtje naar Brecht Demasure](#)

[Afbeelding: Tapijtweverij te Kortrijk, s.d., Collectie MIAT, F503]

[\(Naar boven\)](#)

Jaarlijkse update bibliografie

De oriënterende bibliografie agrarische en rurale geschiedenis (19de en 20ste eeuw België) op Het Virtuele Land is naar jaarlijkse gewoonte bijgewerkt. Ben je op zoek naar het ultieme naslagwerkwerk over de Boerenkrijg, graanconsumptie na 1850, de positie van de boerin in de landbouweconomie of de evolutie van het veilingwezen? Dan vind je hier een eerste aanzet tot je onderzoek.

Voor het gemak van de lezer zijn de titels die voor de eerste maal in de lijst voorkomen, apart gemarkeerd.



Deze bibliografie wordt samengesteld door Yves Segers, Leen Van Molle en Bert Woestenborghs.

[\[Bekijk de nieuwe versie\]](#)

[Afbeelding: Lermyte, Jean-Marie, Boeren in landelijk Izegem, Emelgem en Kachtem, Groeninghe, Kortrijk, 2006.]

[\(Naar boven\)](#)

Nieuwe onderzoeksinstrumenten in de maak



Na de sociaal-economische streekstudie van Midden- en Zuid-West-Vlaanderen stortte collega Brecht Demasure zich op de [reconstructie van de nationale landbouwrekeningen \(1760-2010\)](#).

Sinds 1987 zijn er verscheidene proefschriften verdedigd die de Belgische landbouwproductie in een bepaalde periode in kaart brachten. Het kwam echter nooit tot een synthese. Wie een keuze wilde maken tussen de vaak uiteenlopende gegevens van Gadisseur, Blomme, Goossens, Dejongh en de originele

gegevens uit de landbouwtellingen, moest een onoverzichtelijk aantal technische argumenten en correcties van het bronnenmateriaal in overweging nemen. De doelstelling van dit project is alle voorgaande onderzoeksgegevens over de periode 1760-1939 te integreren en aan te vullen voor de jaren na 1945.

Collega Krista Caimo werkt aan een [inventarisatie van de Belgische landbouwpers](#) in de periode 1750-2000. Parallel

met de uitbreiding van diverse landbouworganisaties en het ontstaan van een kennisnetwerk tussen wetenschap en landbouwer, groeide in de tweede helft van de 18de eeuw het aantal tijdschriften en kranten exponentieel: wetenschappelijke bladen, ledenmagazines, populaire tijdschriften, educatieve publicaties, bladen van de vrije landbouworganisaties, ministeriële uitgaven... Zowat de hele rurale samenleving werd voorzien van een eigen krant of tijdschrift. Er waren uitgaven voor hobbyist en professional, voor land-, tuin- en bosbouwer, voor gespecialiseerde telers, voor beleidsmakers en wetenschappers, voor boerenjeugd en voor boerin. De rol van de Belgische landbouwpers werd tot op heden echter weinig gedetailleerd bestudeerd. Zo is nog maar weinig bekend over de betekenis van landbouwpers in relatie tot voorlichting, kennisoverdracht en onderwijs. Of, wat was de invloed van politieke en opiniërende uitgaven van vrije landbouworganisaties in het landbouwersmilieu? Dit nieuwe naslagwerk zal dergelijke studies faciliteren.



Deze twee projecten vormen nieuwe luiken in de serie hulpinstrumenten die we ter beschikking stellen van de rurale en landbouwhistoricus via He Virtuele Land en de ICAG-publicatiereeks. Eerder verscheen een [gids van landbouwarchieven](#) en de jaarlijkse online bibliografie (zie hoger).

[\(Naar boven\)](#)

Klassedag Vlees, vis en vervangers



Tijdens een studiedag op woensdag 4 mei maakten een 50-tal leerkrachten kennis met het nieuw thema *Vlees, vis en vervangers* van het educatieve project *Wat eten we morgen?*.

Aansluitend werd een bezoek gebracht aan het Zoötechnisch Centrum, de proefhoeve voor de veehouderij van de K.U.Leuven (foto hiernaast).

Het nieuwe thema zet de voor- en nadelen van dierlijke producten en vervangers op een rijtje. Allereerst op het vlak van voedingswaarde: welke vitamines, bouw- en voedingsstoffen halen we uit vlees, vis en

vervangers? Vervolgens worden de bewaar technieken en bereidingswijzen samengevat, met bijzondere aandacht voor de oorzaken van bederf en manieren om kwaliteitsverlies te beperken. Onder de noemer *vervangers* wordt het belang van een evenwichtig samengesteld eetpatroon beklemtoond. Verder worden



ecologische duurzaamheid en dierenwelzijn belicht: zowel theoretisch als vanuit de praktijk. Zit er over vijftig jaar nog vis in de oceaan? Is aquacultuur dé oplossing voor dit probleem?

Bekijk de [nieuwe lespakketten op de projectwebsite](#).

[\(Naar boven\)](#)

Pierlepein



De provincie Oost-Vlaanderen wil jongeren in contact brengen met landbouw. Om dit te kunnen verwezenlijken werd [het Pierlepeinnetwerk](#) opgericht. Dit samenwerkingsverband bestaat uit 19 hedendaagse actieve hoeves, die met veel plezier hun poorten openstellen voor geïnteresseerde bezoekers.

Collega [Kee Van den Eynde](#) zal vlot leesbare teksten schrijven over de geschiedenis van elk van die boerderijen. Zo wordt het belang van ruraal erfgoed binnen landbouweducatie extra in de verf gezet.

[\(Naar boven\)](#)

Agro-erfgoed telex

Nieuwsflitsen uit het agrarisch erfgoedveld:

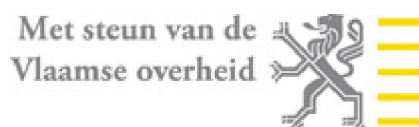
- Escala organiseert een [studiedag sociale media voor musea, erfgoed en toerisme](#) op **11 mei** in Tour & Taxis te Brussel.
- Op **22 mei** om 10u moet je naar de zolder van de Kiekenhoeve te Essen voor een [lezing over het kleurgebruik van 19de-20ste eeuwse bespannen landbouwvoertuigen](#), georganiseerd door het Karrenmuseum. Tegelijk start er een tentoonstelling over hetzelfde onderwerp.

- De expo [Heilige Boontjes](#) staat **tot 29 mei** in het Museum voor Volkskunde in het Begijnhof te Dendermonde.
- **Tot 12 juni** kan je in het Caermersklooster in Gent nog gaan kijken naar [Vlaamse migranten in Wallonië 1850-2000](#). Ook het boerenverhaal komt hier aan bod. In een volgende nieuwsbrief bespreken we de bijhorende publicatie.
- Het MOT organiseert twee [stages bakovens bouwen](#) van **27 tot 29 juni en van 4 tot 6 juli**.
 - Kip van Troje heeft een educatieve theatervoorstelling voor kinderen van 9 tot 13 jaar en hun familie uitgedokterd: [koe in blik](#) kan je boeken via een [mailtje naar Tine Hofman](#).
- De heemkunde kringen van Hamont-Achel en Sint-Huibrechts-Lille hebben de [geschiedenis van melkerij Sint-Isidorus neergepend](#). Het boek kost 7,50 euro en is te verkrijgen bij de betrokken heemkundige kringen.
 - Het Instituut voor Vlaamse Volkskunst heeft het [danscahier Reuzegom](#) uitgebracht.
 - De tentoonstelling [Suikerbonen en beschuit met muisjes](#) kan opnieuw ontleend worden bij de provincie Vlaams-Brabant.
 - De tiendenschuur aan [de Abdij van Park](#) te Heverlee krijgt een nieuwe bestemming als polyvalente zaal en kunstencentrum waar o.a. festivals voor sacrale muziek en dans kunnen plaatsvinden.
 - Op Merksplas-Kolonie werd de [landlopersbegraafplaats gerestaureerd](#) ingehuldigd.
 - Op 7 mei vond de allereerste [Groene Sporendag](#) plaats langs vier groen-blauwe assen: de Leievallei, de Heulebeek, het kanaal Bossu-Kortrijk en de Scheldevallei. Net té vroeg voor deze nieuwsbrief. Maar we kijken al uit naar de tweede editie!

Wil je zelf een activiteit aankondigen die te maken heeft met erfgoed en landbouw, platteland of voeding? Stuur je suggestie door naar toon.toelen@cagnet.be.

[\(Naar boven\)](#)

Het Centrum Agrarische Geschiedenis kan rekenen op de steun van



© Centrum Agrarische Geschiedenis vzw
tel.: +32 (0)16 32.35.25 - fax: +32 (0)16 32.35.26
contact@cagnet.be - www.cagnet.be

